

POŚLANIEC

POLSKO-KATOLICKIEGO KOŚCIOŁA

MESSANGER OF POLISH CATHOLIC CHURCH

Tygodnik poświęcony sprawom religijnym, społecznym i naukowym.

Rok II.

Newark, N. J., Niedziela, 6-go Kwietnia 1923 r.

No. 14.

Copy 3 cents.

Pojędyńczy Nr. 3 centy.

PRZEDPŁATA: ROCZNIE \$2.00 — PÓŁROCZNIE \$1.00.

KS. JÓZEF ZIELONKO, Wydawca. 74—13th Avenue.

O PROHIBICJI KSIĘŻEGO BEZ- ŻEŃSTWA I JAK KSIĘŻA RZYM- SKO-KATOLICY ZACHOWUJĄ PROHIBICJĘ.

Święty Paweł w liście do żydów I, 34, pisze: "Małżeństwo w wszystkich niech będzie poważane!" — tymczasem znajduje się mnich Hildebrand, który zostawszy papieżem, nazywa się Grzegorzem VII. i w roku 1074 na Soborze w Rzymie, zwołanym w celu umocowania się na tronie papieskim i toczenia walki z cesarzem Henrykiem IV. o wydobyć się z pod świeckiej władzy — wynalazł w swojej mniszej głowie nowy grzech, a tym grzechem jest: "wstąpienie w związki małżeńskie duchownych"... Rzeczą prostą, duchowieństwo ówczesne, w zupełności zależne od papieża, musiało ów grzech aprobować. Jednostki, które nie chciały swych żon i dzieci od siebie oddalić, usuwano z posady, a legatowie papiescy objeżdżając ziemie przy pomocy środków inkwizycyjnych i podburzonego motłochu doprowadzili do parafii duchownych kawalerów, którym w miejsce żon pozwolono trzymać nałożnice za opłatą rocznego podatku za każdą do kasy papieskiej. Ile pozostało nieszczęśliwych żon opuszczonych, ile dzieci bez ojca żywiciela, ile skarg i

leż z tego rozerwania, to chyba dowiemy się z ust samego Boga na sądzie osłupiającym...

Czas ten, to straszliwy czas! — stan duchowny, począwszy od wędrownego kapelana aż do w dostatki opływającego papieża, co miał spełniać swoje wzniosłe powołanie, był czasem walki ciemności ze światłością, w którym ciemność przeważać się zdaje i górą bierze. I rzeczywiście. — Co posiadać mógł najlichszy pacholek tj. rodzinę, żonę i dzieci, to wydarto księdzu i rzucano go w przepaść cielesności na hańbę społeczeństwa, na zohydzenie religii Chrystusowej, czego dziś wszyscy świadkami jesteśmy. Chwałę księdza, aby i nadal był Apostołem Jezusa Chrystusa wydarto mu, a uczyniono zeń pijaka, rozpustnika, oszusta, złodzieja, a tytuły te musi słyszeć od powołanych i nie powołanych proroków. Nie masz dziś miejscowości, gdziebyś nie słyszał

HILL TEATR

SPRINGFIELD AVENUE,

przy zbiegu So. Orange Ave.

5

WSZYSTKICH GWIAZD

Wodewil i Ruchome Obrazy

Poniedziałki i Czwartki zmiana programu.

od 1 p. p. do 11-ej wieczór.

skargi ludu na księży, że im uwodzą żony, córki, nieraz nieletnie dzieci. Nie masz dziś pisma, w któremby światu nie donoszono o różnych skandalach księży. Na tle moralnym straszny i cuchnący narysowano obraz a miano jego: "rozpusta duchowieństwa!"

Już przyjaciel i wielbiiciel papieża Grzegorza VII., Piotr Damiani, biskup w Ostyi, w swojej księdze Gomorskiej maluje straszliwy obraz sromotnego życia duchowieństwa, w XVI. stuleciu Patrokoński układa osobne statuty dla duchownych, pragnących żyć w rozpuszcie. Jeżeli nauka chrześcijańska podniosła kobietę, jak to zapewnia do dziś ambona katolicka, to wszelka akcja prawna, obyczajowa lub polityczna, poniżająca kobietę, powinna być przez księć potępiona. A czyż można bardziej kobietę upodlić, jak przez prosty tycę?

Czemże da się wytłumaczyć ta postawa nieomylnych starców watykańskich?

Ciąg dalszy nastąpi.

Wniedzielę, dnia 6-go Kwietnia w kościele Polsko-Katolickim, Zmartwychwstania Polski, odbędzie się ogół na spowiedź i wspólna komunja św.

Wszystkich parafjan i przyjaciół wolnego katolickiego kościoła na godzinę 10 rano zapraszam.

KS. JÓZEF ZIELONKO,

LISTY Z POLSKI.

Kochany Pasterzu
J. Zielonko!

Dziękuję najserdeczniej za „Posłaniec”, którym jedynie się pokrzepiam w tem otoczeniu rzymskich kacerzy — tylko proszę, ażeby ten był łaskawie wysyłany w kopertach zaklejonych, po nieważ prawie że utrzymuję koperty, a w kopercie nic.

Kochany Pasterzu! obecnie wstąpiłem do szkoły byle jaki zapewnić sobie byt, lecz niestety rzucam się jak ryba po lodzie, ponieważ nie mam fun-

duszów. Otóż prawdopodobnie w Ameryce kupują rosyjskie carskie banknoty i płacą za 100 rb. 7½ dolar, otóż posyłam 8 setek i 3 pięćsetki, które proszę łaskawie gdzieś w banku czy innej instytucji zbyć, a gotówkę uzyskaną za nie, łaskawie wystać wartościowym ekspresem, ponieważ za mieszkanie nie zapłaciłem za 4 miesiące, a co gorsza nie mam ubrania i butów.

Kochany Pasterzu, kościół Pol.-Kat., który reprezentujesz, zjednał za mojem poparciem już 20 wyznawców wśród tutejszej młodzieży. Mam nadzieję, że w niedługim czasie będzie liczył o dużo więcej — co posłuży nam do założenia gminy wyznaniowej.

Prosimy Cię wszyscy, ażebyś raczył wysłać nam kilka fotografii — ponieważ chcemy widzieć swoją głowę i zwierchnika Pol.-Kat. kościoła.

Z głębokim szacunkiem pozostaję dla Czcigodnego Pasterza.

Szanownym Panom składam serdeczne podziękowanie za uznanie. — Proszę o wytrwałość w zamierzonym przedsięwzięciu.

Wkrótce wysłę potrzebne wiadomości organizacyjne, broszury, a może też co pieniędzy.

Wszystkim przyjaciółom serdeczne pozdrowienie i szacunek.

Ks. J. Z.

Ze względu na to, że w Polsce prześladują wolnych ludzi chwających Boga w języku polskim, niewymieniamy miejscowości ani nazwisk.

Redakcja.

Krościenko Niższe, 24/2, 1924.
Wielebny i Drogi Księżu!

List, książeczki, gazetka, sprawiły mi wielką radość, cieszę się tylko, że ksiądz zdrów i poświęcił swoją nietylko naukę i wiedzę, ale i nawet swoje życie dla społeczeństwa, takich ludzi mamy bardzo mało, a nam potrzeba bardzo wielu, ażeby ciemnotę znisz-

czyć i aby zaświeciła jutrzeńska nauki i prawdy, bo już wileki czas — 20-ty wiek — a my w najgłębszej ciemności żyjemy, brak światła, prawdziwej nauki, brak lepszego wykształcenia, za to stoimy na najniższym poziomie że trzymamy się rzymskiego ogona—lecz już niektórzy opuścili go, przeważnie ci, którzy szukają nauki i prawdy.

Gazetka i książki idą z rąk do rąk jak telegram bez drutu. Książeczki i gazetę oddam do biblioteki, ale aż później. Gazetę muszę w jedną całość opisać o ile czytelnicy nie zniszczą.

Kółko przyjaciół już jest, ale czy szczerych przyjaciół przyszłość pokaże. U nas jest lud fanatyczny religijnie i ja jestem fanatykiem ale polskość, nauki, wiedzy. Dziwi mnie tylko, że ksiądz nie pozostał w Polsce.

Książki „Ważni i nie ważni”, katechizm, Misje dawniej a teraz, Zmartwychwstanie, Jak ludzkość szuka Boga, Bracia Polscy, Religja etyka i wiedza, Objaśnienia katechizmu, Niemojewski i wiele innych teraz wypożyczam z domu a oddam to i wiele innych do biblioteki ale aż po świętach.

Zasylał serdeczne pozdrowienie dla Księdza i familji i wszystkim, szanującym księdza i jego naukę.

Z poważaniem
Jan Moskal.

Przesyłam Panu i wszystkim przyjaciołom Polsko-Katolickiego Kościoła w Małopolsce serdeczne pozdrowienie. Upraszam o wytrwałą pracę na polu oświaty i wolności religijnej w Polsce.

Starajcie się o to, aby między wami była jednomyślność, a wtedy zapanuje prawda i sprawiedliwość w Narodzie Polskim.

Szczyć Wam Boże!

Ks. J. Zielonko.

Kościół Polski Katolicki przy zbiegu ulic Wilsey & Warren. — Nabożeństwa w niedzielę, o godzinie 10:30 przed południem; nauka dla dzieci o 3-iej po południu.

Muzyka upiększa twarz, uszlachetnia duszę, rozwesela w smutku.

Muzyka wymaga wielkich zdolności i poświęceń.

W każdym domu, w każdej niemal rodzinie spotkać można kogoś, któremu Bóg powierzył talent muzyczny i obdarzył go zdolnością odtworzenia dla grona słuchaczy wspaniałych melodji.

W każdym też domu, można słyszeć wspaniałe melodie wydobyte z wnętrza instrumentów.

Jeżeli nieposiadacie jeszcze instrumentów muzycznych, lub gdy chcecie odnowić albo uzupełnić nowymi płytami (Records) wiecie o tem doskonale, że przez 9 lat obsługuję sumiennie i akuratnie wszystkich.

Z okazji świąt wielkanocnych mam wielki wybór wszelkich instrumentów muzycznych.

GEORGE SCHORR & SON
89 Ferry Street, róg Congress St.

K. DZIKOWSKI

Polska Gospoda
498 FERRY STREET, róg Chuck St.

A. JELLIN
Wielki wybór wszelkiego obuwia oraz galanterja męska.
Mówimy po polsku.
251 SPRINGFIELD AVENUE.

MICHAŁ GACH
Nowo-otwarta Polska Gospoda
584 GROVE STREET
Irvington, N. J.

Tel. 9109 Market

POLSKI DENTYSTA
Dr. B. B. MATZ
41 BROOME STREET
róg Springfield Avenue.

**O RÓŻNYCH RELIGIACH
I SEKTACH.**

IZRAEL.

JAK POWSTAŁ KULT JAHWE.

Dogmat główny religii izraelskiej jest: „Jahwe bóg Izraela, Izrael jest ludem Jahwy.” Podług tradycji, stosunek Izraela z Jahwą datuje się od czasów Egiptu; od epoki Jeremiasza, stosunek ten zowie się przymierzem. Ozeasz wyobraża je w postaci zaślubin. Wbrew temu, wielu uczonych w Palestynie właśnie mieści kolebkę Jahowizmu. Tak czyni Stade, który się opiera na imionach: Hebrajczyk i Izrael. Pierwsze z tych imion mieli nadać Izraelitom tubylcy z nad Jordanu, gdy Izrael osiadł między nimi. H. Winckler, jeszcze osobliwiej rzecz rozumie. Zdaniem jego, Dawid, książę Kaleb, podbił Jude, potem inne hordy palestyńskie. Królestwo to otrzymało nazwę Izrael, a bóg Jahu, czczony przez ludy arabskie na górze Synaj-w Muzri, stał się bogiem tego królestwa. Wszystko co opowiada stary testament o czasach przeddawidowych—ma być legendą zfabrykowaną przez Dawida i jego poetów, aby stwierdzić pokrewieństwo z Judą. Pomieszczenie

KORNEL KACZOROWSKI

Nowo Otwarta Polska Gospoda

33 WEST STREET, róg Mercer St.

JAN ROMAN

Odnawia i reperuje męskie i damskie ubrania.

85 13-ta AVENUE

pomiędzy Howard i Wicklife Street.

Telefon Market 3336

S & R. CLOTHES SHOP

Wiosenne i Letnie Ubrania
dla mężczyzn

Ceny umiarkowane.

189 SPRINGFIELD AVE róg Prince

Telefon Mitchell 3373.

Residence Tel. Bigelow 4534

Jerome Alper

POLSKI ADWOKAT

207 MARKET STREET

Newark, N. J.

Dla wygody naszych klientów otwórzono zostało drugie biuro:

256 Hollywood Ave., Hillside, N. J.

HENRYK SŁAWEK

**POLSKI ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-
FOTOGRAFICZNY**

142 Ferry St., przy Monroe St.

KASPRZYCKI i RYKOWSKI

Nowootwarta

POLSKA GOSPODA

123 BELMONT AVE.

Tel. Mulberry 4382

ST. NIERADKA

Akuszerka i Pielęgniarka

Poleca się względem Szan. Pań.

96 HOWARD STREET.

ST. PLATEK

odnawia i reperuje meble.

27 JONES STREET

Zawsze Świeże i Dobre Lekarstwa i
Chemikalia można dostać w **APTECE**

McEVOYS

SPRINGFIELD AVE., róg High St.

STAR SHOE CO.

J. Krygowski, właśc.

Wielki wybór wszelkiego obuwia

Ceny umiarkowane, grzeczna usługa.

255 SPRINGFIELD AVE.

imion Mazri i Mizraim w Egipcie, stanowić miało punkt wyjścia tej legendy.

Są to hipotezy dowolne: pobyt Izraelitów w Egipcie nie przedstawia nic niemożliwego, zważywszy odwieczne koczownictwo żydów. Związek pokoleń musiał być zawarty przed zdobyciem Palestyny, gdyż alians ten właśnie po jej zdobyciu został zerwany, ale wspomnienie o nim przetrwało.

W każdym razie niemożemy cofnąć imienia Jehowy w dalszą przeszłość. Już w Genezie IV. 26 wspomina się Jehowa, ale kodeks kapłański wyraźnie uczy, że Jehowa to imię, które Bóg sam objawił Mojżeszowi, gdy „Elohim ojców” był dotąd nieokreślony („Ozeasz, XII. Bóg, który odtąd nazywać się będzie Jehowa — jest Elohim ojców”). Powieść Jehowisty w Genezie jest interpolacją kapłańską.

By ocenić ze stanowiska religijnego stosunek Jehowy do Izraela, należy zbadać, jak sobie wykładali żydzi to imię. Exodus III. daje ten wykład. Jah we jest tu wzięte jako imperfectum gal słowa haya (być) wyjaśnione zdaniem: chych aser-chych — jestem, który jestem. Niektórzy tłumaczą ten frazes: jestem, który będę. Ostatecznie znaczy to: Izrael niema potrzeby znać imienia boga, Bóg dla Izraela, będzie wszystkim, czem będzie — i dość, gdy Izrael tego doświadczy.

Z imion jakie się daje bogu — poznać treść religji. Dla Izraela nie jest ważnem, czem jest Bóg sam w sobie, ale czem on jest dla swego ludu; charakter tej religji nie jest metaficzny i dogmatyczny, ale praktyczny i etyczny, w których wnętrzu możliwy był rozwój swobodny pobożności. Ta nieokreśloność imienia boga nie stanowiła przeszkody dla ewolucji, owszem dopomagała ukształtowaniu monoteizmu Izraelskiego.

Kwestja pochodzenia imienia IHVH pozostaje otwartą. Wyprowadzono tę

Telefon Market 3185

PHILIP BERGER

Zakład Krawiecki oraz wielki wybór męskich, wiosennych i letnich ubrań
148 FERRY STREET

J. MILIŃSKI

Wielki skład zegarków i wszelkiej jubilerji.

Instrumenty muzyczne. Kupno i sprzedaż starego złota i srebra.
154 FERRY STREET.

T. KOSIŃSKI

Polska Gospoda
250 FERRY STREET.

Pozdrowienie Czytelnikom „Posłańca”

SĘDZIA POKOJU I NOTARJUSZ

A. COHEN

231 COURT STREET

Tel. Market 9485

F. R. RUSIŃIAK

Polska Gospoda, oraz hala na wszelkie zabawy.
62 JONES STREET.

Tel. Terrace 2953

FRANCISZEK BERGER

Budowniczy i Kontraktor.
230 BELMONT AVENUE

N. BERTL'S

Skład djamentów i wszelkiej biżuterji.

46 SPRINGFIELD AVENUE

nazwę z egipskich pojęć kapłańskich, co zarzucono (wyraz egipski Jahu znaczy „tajemnica”). Wielu pisarzy przyjmuje interpretacje biblijną, zaznaczający, że starsza forma jest Jahu, że w Babilonie spotykamy imię Ja'ubidi z Hamat, a w Damaszku Ja'lu —Jahu-ilu.

MISJE DAWNIEJ A TERAZ.

O—O

Trzeci, Lud, nauczył się kilka suchych formulek, krótkiego pacierza, korzenia się przed kapłanami, daleko gorszym w obyczajach i uczciwości od siebie, lękania się piekła, dyabła, płacenia za odpusty a raczej za swoje grzechy. Zamiast poddania się zupełnie Bogu — poddaje się pod pewną wagę wyższą człowieka.

Zamiast Chrześcijańskiej jedności, według której usprawiedliwienie i uczynki, łaska i zakon, wiara i obowiązek, jedną i niepodzielną stanowią całość, — pojawiło się smutne rozdzielanie religii i moralności. Powstał ów opłakania godny błąd, który rozerwał to co do siebie należy, — a rozrywając ciało od duszy, spowodował skutkiem tego śmierć.

Przez wszystkie wieki słyhać Apostoła wołającego: „Począwszy duchem teraz ciałem dokonywacie” Duchowną głową Kościoła był i jest Jezus Chrystus, zaś duchownymi kierownikami religii Chrześcijańskiej są posłowie Jezusa Chrystusa do wszystkich ludów świata, jako pomocnicy w wielkim dziele Bożem około zbawienia. Ten Duch Boży żyje i się rozwija, choć jest tłumiony, gnębiony i poniewierany przez ciało, papieża, biskupów i ich posłów z misją oświeczania, oszukania obrabowania z rozumu i pieniędzy wszystkie dzieci Boże. Chrystus Pan i Apostołowie nieśli światu zbawienie. Pa-

PIOTR DOŁONGIEWICZ

Cukierki, Cygara, Paplerosy.

Cukierki, Cygara, Papierosy oraz
chłodne napoje.

146 LIVINGSTON STREET

STEFAN KREMER

Polska Gospoda

220 BELMONT AVENUE

Telefon Mittchel 2733

J. KONDRAD

Sprzedaje Domy, Farmy, Grosernie.
Na Składzie Gramofony, Rekordy, Ma-
szyny do Szycia. Wszelka Reperacja.

145 BELMONT AVE.

S. KOZUBAL

SKŁAD WĘDLIN I WYRĄB MIĘSA

102 SO. ORANGE AVENUE.

JAN ŁOZOWSKI

Skład wędlin własnego wyrobu i
wyrąb świeżego mięsa.

64 SOUTH ORANGE AVENUE
róg Broome St.

E. GABINEK i J. ZAJĄC

POLSKA RESTAURACJA

Otwarta dzień i noc dla wygody
wszystkich.

Świeże pożywienie, ceny niskie.
64 JONES STREET

Telefon Mitchell 1655

JULIAN DEMKÓW

Sprzedaje Farmy, Loty i Domy

58 MORTON STREET

DO SPRZEDANIA

„Ice Cream Parlor i Stationery”

Dobra sposobność dla Polaka.

Zgosić się wieczorem

K. NAPIURKOWSKI

.... 297 W. KINNEY STREET

pież z biskupami i swoimi pomocnikami niosą światu nędzę, niewolę i po-
tępienie. Ukradli Panu Bogu przywilej
zbawienia dzieci Bożych — Ludów te-
go świata. Stracili Pana Boga z tronu
posadzili się sami na nim, zaś z tego
tronu wszystkim grożą męką wieczną
w piekle, zbawienie obiecują tylko te-
mu, kto ma pieniądze.

Skoro już zbawienie dusz ludzkich
przeszło z ręki Bożej do rąk duchow-
ieństwa, — skoro miejsce Boga zas-
tąpiono papieżem, — dusze więc, szu-
kające zbawienia, nie mają więcej spo-
glądać do nieba, lecz w stronę Rzymu
gdzie jest rzekoma głowa Kościoła.
Znaczy to, że wszyscy żyjący na tym
świecie — są jakby jedną wielką bry-
łą kamienia, lub jakiejs masy, z której
ulepiono olbrzymi, ja kcały świat z nie-
bem i ziemią, tułów, a na który przy-
mocowano głowę, jedyną głowę żyją-
cą, świętą, nieomylną, jak sam Bóg nie
omylny. Wszyscy zaś żyjący na tym
świecie mają się uważać za martwych
członków tej jednej głowy. Kto nie bę-
dzie tak myślał, jak mu ta głowa każe
kto nie będzie tak czynił, jak mu ta
głowa rozkazuje, — jeżeli się go już
nie może zamordować, to niechaj bę-
dzie przeklęty, a dyabeł niechaj to po-
twierdzi swem — Amen. Tak naucza-
ją. tak postępują nawet i dziś jeszcze
posłannicy papieża i biskupów — bi-
skupi, nie zaś Chrystusowi misyona-
rze. Dlatego też na świecie jest tyle
gorszących nadużyć między duchowień-
stwem, a przez Duchowieństwo mię-
dzy dobrym a Bogu ducha winnym Lu-
dem Bożym.

Ciąg dalszy nastąpi.

Upraszam przyjaciół swobody i kul-
tury o pomoc finansową w wydawa-
niu pisma. Oraz o rozszerzanie pi-
sma przez zjednywanie nowych abo-
nentów.

Telefon Market 6971

A. KRZEMIŃSKI I FRIEDMAN
Przewożymy Fortepiany, Szafy i meble,
zabezpieczamy od uszkodzenia powie-
rzane nam rzeczy.

219 COURT STREET

BACKER'S TOGGERY SHOP

Najmodniejsze Ubrania Męskie,
wiosenne i letnie oraz kapelusze.
184 FERRY STREET

S. ZBOROWSKA

Grosernia z buczernią i Owocarnia.
259 FERRY STREET

Tel. Mulberry 3199—0395

I. SIEGEL

FARBY, POKOSTY, OLEJE,
TAPETY.

8 CHARLTON STREET,
przy Springfield Ave., Newark.

STANISŁAW KLASŁO

Cukierki, cygara, papierosy i chłodne
napoje.

Dostarczam muzyki na zabawy.
92 FERGUSON ST.

Telefon Market 7239

JÓZEF ROTH

Polsko-Słowacki Pierwszorzędny
MĘSKI KRAWIEC
Czyszczenie, prasowanie i reperacja
naszą specjalnością.
132 WEST STREET
między Montgomery i W. Kinney

ST. PAŁUBIAK

Polsko-Ukraińska Restauracja
oraz Hala na wszelkie okazje,
150 COURT STREET.

NOWOOTWARTA RESTAURACJA I GOSPODA DLA WSZYSTKICH

KAZIMIERA LEWICKA

314 NORFOLK STREET

Tel. 1847 Market

Res. Tel. Mitchell 2513.

W. G U L K A

Zapraszam przyjaciół i znajomych do mojej nowootwartej

RESTAURACJI I GOSPODY

172 SO. ORANGE AVENUE, róg Newton St.

PAWEŁ PITNICKI

— POLSKA GOSPODA —

52 WALACE STREET

Zawiadamiam Polonje w Newarku i okolicy, że nabyłem Hurtowny i Detaliczny skład: „NEW JERSEY MEAT MARKET” 231 Bank Street. Oprócz tego prowadzę interes mięsny w dwóch innych składach: 307 W. Kinney St. i 423 Orange St. — Szanownych Rodaków niniejszem zapraszam do moich składów. Upewniam, że wszyscy uczują zadowolenie.

Z poważaniem,

W. ARASIMOWICZ.

Tel. Bergen 3483.

DR. LEON BANACH

2867 BOULEVARD

JERSEY CITY, N. J.

MARCUS BUCHNER

WIELKI WYBÓR WSZELKICH FUTER

Grzeczna usługa. — Niskie ceny.

96 SPRINGFIELD AVENUE

12 SO. ORANGE AVENUE

LEON GÓRSKI

BIURO REALNOŚCIOWE GOSPODA I RESTAURACJA

58 So. Orange Avenue róg Howard Street.
